

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/440/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814202630
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5814202630.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - CD Consulting, s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 26 429 705, v zastúpení Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni - Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. Y. XXX/X, X., o plnenie zo zmenky, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/23/2014-31 zo dňa 31.03.2015 takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a čiastočné späťvzatie návrhu o zmenkový úrok vo výške 0,19 % denne zo sumy 420,- eur od 22.10.2010 do 18.01.2012, zo sumy 374,80 eur od 19.01.2012 do 23.09.2013, zo sumy 274,80 eur od 24.09.2013 do zaplatenia, v tomto rozsahu rozsudok v časti výroku II., v ktorom okresný súd zamietol vo zvyšku návrh z r u š u j e a konanie o návrhu navrhovateľa v tejto zrušenej časti z a s t a v u j e .

P o t v r d z u j e rozsudok vo zvyšnej časti zamietnutia návrhu (časť výroku II. rozsudku) a v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

N e d o t ý k a s a rozsudku vo zvyšku (výrok I.).
Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 274,80 eur spolu so 6 % ročným úrokom zo sumy 420,00 eur od 05.01.2011 do 18.01.2012 v sume 26,24 eur, zo sumy 374,80 eur od 09.11.2012 do 23.09.2013 v sume 37,83 eur, zo sumy 274,80 eur od 24.09.2013 do zaplatenia, ako aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda sumu 1,40 eur, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti (výrok I.). Vo zvyšku návrh navrhovateľa súd zamietol (výrok II.), odporkyni náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

Nárok na peňažné plnenie uplatnil navrhovateľ voči odporkyni (postupom podľa čl. 4 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ďalej len „Nariadenie“) titulom zmenkovej pohľadávky s príslušenstvom, pozostávajúcej : 1. zo zmenkovej istiny 274,80 eur, 2. zo zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 420,- eur od 22.10.2010 do 18.01.2012, zo sumy 374,80 eur od 19.01.2012 do 23.09.2013, zo sumy 274,80 eur od 24.09.2013 do zaplatenia, 3. úroku 6 % ročne zo sumy 420,- eur od 05.01.2011 do 18.01.2012, zo sumy 374,80 eur od 19.01.2012 do 23.09.2013, zo sumy 174,80 od 24.09.2013, 4. zmenkovej odmeny v sume 1,40 eur. Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že v postavení indosanta je nadobúdateľom všetkých práv z pripojenej zmenky vystavenej odporkyňou dňa 01.07.2010 na zmenkovú sumu 420,- eur a v ktorej sa zaviazala odporkyňa k úhrade zmenkového úroku 0,25

% denne od 22.10.2010, jedná sa o vistazmenku s doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a s doložkou „bez protestu“. Indosant zmenku na platenie predložil, no odporkyňa - vystaviteľka zmenky na zmenkovú sumu nič nezaplatila.

Okresný súd zo zmenky predloženej navrhovateľom zistil, že zmenku vystavila odporkyňa dňa 01.07.2010 v Námestove na zmenkovú sumu 420,- eur. Zmenka obsahuje bezpodmienečné prehlásenie, že túto sumu odporkyňa zaplatí pri predložení zmenky na rad spoločnosti Pohotovosť, s.r.o.. Zmenka obsahuje dojednanie o zmenkovom úroku 0,25 % denne od 22.10.2010, doložku „bez protestu“ a doložku „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Ako miesto platenia je uvedené sídlo spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., zmenka pritom neobsahuje dátum zročnosti (splatnosti). Celý text zmenkovej listiny je krytý podpisom odporkyne ako vystaviteľa, nad ktorým sa nachádzajú jej identifikačné údaje v rozsahu meno, priezvisko, trvalé bydlisko a rodné číslo. Podľa rubovej strany bola zmenka spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. indosovaná na rad žalobcu.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľom predložená zmenka obsahuje všetky náležitosti vyžadované ust. § 75 Z.č. 151/1950 Zb. v platnom znení (ďalej „zákon zmenkový a šekový“), okrem údajov o zročnosti (splatnosti). Absenciu tohto údajov však zmenkový a šekový zákon nesankcionuje neplatnosťou. Podľa § 76 ods. 1 a 2 zmenkového a šekového zákona v prípade zmenky v ktorej nie je uvedený dátum splatnosti sa jedná o zmenku splatnú na videnie - o tzv. vistazmenku, ktorú musí vystaviteľ preplatiť pri jej predložení (§ 34 ods. 1 zmenkového a šekového zákona). Z predloženej zmenky nepochybne vyplýva, že tá bola vystavená odporkyňou. Zmenka bola indosovaná (§ 11 ods. 1 zmenkového a šekového zákona) navrhovateľovi, ktorý tým nadobudol všetky práva zo zmenky (§ 14 ods. 1 zmenkového a šekového zákona) a je tak aj oprávneným majiteľom zmenky (§ 16 ods. 1 zmenkového a šekového zákona), následne, navrhovateľ ako oprávnený majiteľ sa dôvodne podľa názoru okresného súdu domáha voči odporkyni (vystaviteľke zmenky) tak zaplata zvyšku neuhradenej zmenkovej sumy 274,80 eur s úrokmi vo výške 6 % tak, ako sú tieto špecifikované vo výroku rozsudku a oprávnené sa domáha aj zmenkovej odmeny. Nároky navrhovateľa vychádzajú z § 43 ods. 1 zmenkového a šekového zákona, podľa ktorého, ak nebola zmenka zaplata, môže majiteľ pri zročnosti zmenky vykonať postih proti vystaviteľovi, pričom podľa § 48 ods. 1 platí, že majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu (pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplata) s úrokmi ak boli dojednané; 2. 6 % úroky odo dňa zročnosti; 3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Vo zvyšku nároku - o zmenkový úrok 0,25 % denne zo súm špecifikovaných navrhovateľom z jednotlivých dielčích istín vyhodnotil okresný súd návrh za nedôvodný. Uviedol, že v prípade vistazmenky umožňuje síce zmenkový a šekový zákon úročenie zmenkovej sumy (poukaz súdu § 77 ods. 2, § 5 ods. 1, 2 a 3), no takáto úroková doložka obsiahnutá na zmenke musí svojim obsahom zodpovedať kritériám vyžadovaným zákonom pre platnosť právneho úkonu i z hľadiska jeho súladu s dobrými mravmi. Inak môže byť postihnutá časť zmenky obsahujúca úrokovú doložku absolútnou neplatnosťou podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z doterajšej súdnej praxe, za dobré mravy treba považovať spoločensky všeobecne uznávané nepísané pravidlá morálky a slušnosti v medziľudských vzťahoch. Právny úkon, ktorý je v rozpore s týmito zásadami je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútno neplatný a hľadá sa ne neho, ako keby nebol urobený, pritom na absolútnu neplatnosť prihliada súd ex offio.

V konkrétnej posudzovanej veci výšku dojednaného úroku na predloženej zmenke 0,25 % denne, teda vo výške 91,25 % ročne, prevyšujúcu sedemnásobne najvyššiu priemernú úrokovú sadzbu v uvedenom období pri spotrebiteľských úveroch, treba podľa názoru okresného súdu vyhodnotiť tak, že je v rozpore s pravidlami morálneho charakteru, teda v rozpore s dobrými mravmi. Podľa verejne dostupného štatistického prehľadu priemerných úrokových mier z úverov (publikuje NBS a tento dôkaz súd oboznámil na pojednávaní) v roku 2010, najvyššia priemerná úroková miera pri nových úveroch nedosahovala ani 15 % ročne (presne 12,71 % ročne v mesiaci október 2010 pri spotrebiteľských a iných úveroch so začiatčnou fixáciou úrokovej sadzby nad 5 rokov). Z toho je zrejmá neprímeranosť dojednanej úrokovej miery v rozsahu 91,25 % ročne a prevyšujúca v tom čase obvyklú úrokovú mieru vyjadrujúcu primeranú a štandardnú odplatu za poskytnutie peňazí. Takáto úroková doložka nachádzajúca sa na zmenke je z pohľadu § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka absolútno neplatná, nezakladá preto záväzok odporkyne zaplatať navrhovateľovi požadovaný úrok 0,25 % denne s jednotlivých dielčích súm. Vedomosť odporkyne o dojednaní úrokovej sadzby nemá právnu relevanciu, táto subjektívna okolnosť

nemá žiaden dopad na objektívny rozpor predmetnej úrokovej doložky s dobrými mravmi. Súhrnom všetkých uvedených dôvodov okresný súd v tejto časti návrh navrhovateľa vyhodnotil za nedôvodný a zamietol ho.

Rozhodovanie o trovách konania okresný súd vyvodil z ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Konštatoval prevažný úspech odporkyne, táto bola úspešná ohľadne sumy 1707,20 eur (kapitalizovaný úrok 0,25 % denne zodpovedajúci sume 1432,40 eur a zmenková istina 274,80 eur), kým navrhovateľ bol úspešný v sume približne 365,25 eur (kapitalizovaný úrok 6 % a zmenková odmena a istina). Odporkyňa však náhradu trov konania nepožadovala, z týchto dôvodov nepriznal jej súd náhradu trov.

Proti rozsudku okresného súdu, čo do zamietnutia návrhu vo zvyšku (o zmenkový úrok v sadzbe 0,25 % denne zo zmenkovej sumy, ako aj do súvisiaceho výroku o náhrade trov konania) podal odvolanie navrhovateľ. Argumentoval tým, že zmenku vystavila a dobrovoľne podpísala odporkyňa, sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola odporkyňou známa v čase vystavenia zmenky. Odporkyňa mala teda vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s touto sadzbou zmenkového úroku aj súhlasila. V konaní je nesporný záväzok odporkyne za zmenku zaplatiť, nespornosť tohto záväzku sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Záväzok odporkyne zaplatiť aj zmenkový úrok je platný a má byť priznaný v súdnom konaní o to viac, ak odporkyňa žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformulovala. Navrhovateľ na podporu svojich odvolacích argumentácií poukazuje na doterajšie rozhodnutia okresných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, napr. rozsudok OS Lučenec sp. zn. 13C 88/2013 zo dňa 13.02.2014, OS Martin sp. zn. 8C 198/2013 zo dňa 11.02.2014 a ďalšie, v ktorých už súdy konštatovali dôvodnosť návrhu ohľadne tohto nároku. Aj Krajský súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 5Co/16/2010 zo dňa 03.02.2010 vyslovil, že zmluvná pokuta vo výške 0,25 % z istiny za každý deň omeškania, nie je neprimeraná vzhľadom na účel, ktorý zmluvná pokuta (ako zabezpečovací inštitút) zabezpečuje. I keď uvedený rozsudok sa týka zmluvnej pokuty, v zmenke napísaný zmenkový úrok má rovnakú funkciu ako zmluvná pokuta, preto označené rozhodnutie je aplikovateľné aj na posudzovanú vec. Odvolateľ poukazuje aj na to, že účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta má zároveň aj sankčný charakter, lebo účastníka - porušiteľa zmluvnej povinnosti trestá nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške.

Odvolateľ sa domáhal zmeny rozsudku v odvolaní napadnutom výroku, v rámci tejto zmeny žiadal vyhovieť návrhu, uplatnil si aj náhradu trov konania.

Odporkyňa písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa nepredložila.

V štádiu vedeného odvolacieho konania doručil dňa 21.12.2015 navrhovateľ čiastočné späťvzatie návrhu - o zmenkový úrok vo výške 0,19 % denne (pôvodne uplatnený vo výške 0,25 % denne), po tomto procesnom úkone zotrval na návrhu v prevyšujúcej časti zmenkového úroku - t.j. vo výške 0,06 % denne z konkrétne vyšpecifikovaných diel čích súm, v tejto časti žiadal, aby odvolací súd jeho návrhu vyhovel. Čiastočné späťvzatie návrhu v časti zamietajúceho výroku zdôvodňuje odvolateľ zosúladením svojho postupu s názorom Najvyššieho súdu SR vyjadrenom v jeho stanovisku č.93 zo dňa 20.10.2015.

Krajský súd postupom podľa § 208 O.s.p. vyzval odporkyňu na zaujatie stanoviska k uvádzanému procesnému úkonu navrhovateľa (čiastočné späťvzatie návrhu), odporkyňa na výzvu odvolacieho súdu nereagovala, nepredložila do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasné stanovisko. Za tejto situácie krajský súd uzavrel, že sú dané dôvody pre pripustenie čiastočného späťvzatia návrhu podľa 208 prvá, druhá veta O.s.p., po pripustení čiastočného späťvzatia, rozsudok okresného súdu v časti výroku II. (zamietnutie návrhu vo zvyšku) zrušil v rozsahu pripustenej časti späťvzatia návrhu a v rozsahu tohto zrušenia konanie zastavil. V ďalšom štádiu predmetom rozhodovania bola tá časť zamietnutia návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal priznania zmenkového úroku 0,06 % denne zo sumy 420,- eur od 22.10.2010 do 18.01.2012, zo sumy 374,80 eur od 19.01.2012 do 23.09.2013, zo sumy 274,80 eur od 24.09.2013 do zaplatenia.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou ust. § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a

§ 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil pre vecnú správnosť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.. Nedotýkal sa rozsudku v odvolaní nenapadnutom výroku I. (čiastočne vyhovené návrhu navrhovateľa).

Pre vedené konanie je charakteristické špecifikum, že : 1. návrh uplatňuje navrhovateľ podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č-861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu 2. z hľadiska hmotného práva uplatňuje právo zo zmenky (vystavenej v roku 2010) podľa zákona zmenkového šekového č. 191/1950 Zb.. Krajský súd konštatuje, že okresný súd zohľadnil v konaní osobitný charakter konania a pri právnom posúdení vecí postupoval podľa hmotno-právnych ustanovení Zákona zmenkového a šekového, právnu vec neposudzoval z hľadiska spotrebiteľsko-právnej úpravy, napokon ani nemusel, keďže z obsahu spisu nevyplýval (a ani žalovaná procesná strana nenamietala) spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, resp. že by odporcom (odporkyňou) mal byť spotrebiteľ na ktorého sa vzťahuje režim úpravy podľa z.č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v aplikácii s hmotnoprávnymi ustanoveniami Občianskeho zákonníka o nekalých podmienkach v spotrebiteľskej zmluve (§ 52 i nasl. OZ).

Okresný súd nárok navrhovateľa hmotno - právne vyhodnotil podľa právneho režimu Zákona č. 191/1950 Zb. ako nárok zo zmenky (ide o vistazmenku), navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doložil pre účelu súdneho konania zmenku, kauzálne námietky vystaviteľom zmenky neboli podané.

„ Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje „ (vid' úryvok zo spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 93 zo dňa 20. Októbra 2015).

Krajský súd v rámci odvolacieho prieskumu dospel k názoru, že okresný súd pri právnom posúdení nároku navrhovateľa - ohľadne zmenkového úroku v celom rozsahu postupoval princípmi ako bolo prijaté v Spoločnom stanovisku č. 93 - vid' citáciu v predchádzajúcom odseku, konštatovaný záver súdu prvého stupňa - po aplikácii ust. § 39, § 41 Občianskeho zákonníka o absolútnej neplatnosti úrokovej doložky (v zmenke) pre rozpor s dobrými mravmi má svoj právny základ a aj zákonný rámec. Tento záver súdu prvého stupňa je právne významný aj v následnom štádiu rozhodovania (po čiastočnom späťvzátí návrhu o časť zmenkového úroku) o zvyšnej časti žiadaného zmenkového úroku (vo výške 0,06 % denne z vyšpecifikovaných dielčích súm), pretože aj táto časť nároku vychádza z tej istej úrokovej doložky v zmenke neplatnosť ktorej už okresný súd vyslovil (vecne správne), z takto vyslovenej neplatnej úrokovej doložky v zmenke nie je možné priznať navrhovateľovi nárok ani vo zvyšku.

V súvisiacom výroku o náhrade trov konania rozhodnutie okresného súdu je v súlade s ust. § 142 ods. 1 o.s.p. vychádzajúci z princípu úspechu - neúspechu účastníkov v merite veci.

Vzhľadom na súhrn horeuvedených dôvodov krajský súd konštatoval vecnú správnosť zamietnutia návrhu navrhovateľa v odvolaní napadnutej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania a odvolaniu navrhovateľa nemohol vyhovieť.

V odvolacom konaní navrhovateľ úspešný nebol, bolo by jeho povinnosťou úspešnej procesnej strane - odporkyňi nahradiť trovy odvolacieho konania. Odporkyňa náhradu týchto trov si neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by jej v súvislosti s podaným odvolaním navrhovateľa mali vzniknúť nejaké trovy. Z týchto dôvodov podľa § 224 ods.1 O.s.p. v aplikácii s § 142 ods. 1 O.s.p. krajský súd účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e**